

Udskriftsdato: 24. april 2024

2016/1 LSF 12 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om dansk indfødsret (Krav om forældremyndighedsindehavers samtykke og vandel, når børn som bipersoner erhverver dansk indfødsret m.v.)

Ministerium: Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

Journalnummer: Udlændinge-, Integrations- og Boligmin.,
j.nr. 2016-3008

Forslag

til

Lov om ændring af lov om dansk indfødsret

(Krav om forældremyndighedsindehavers samtykke og vandel, når børn som bipersoner erhverver dansk indfødsret m.v.)

§ 1

I lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004, som ændret bl.a. ved lov nr. 730 af 25. juni 2014 og senest ved lov nr. 110 af 8. februar 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 5 indsættes efter 2. pkt.:

»Er barnet undergivet fælles forældremyndighed, skal den anden forældremyndighedsindehaver meddele samtykke til, at barnet erhverver indfødsret med den erklærende.«

2. I § 6 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Bestemmelsen i *stk. 2* finder ikke anvendelse, såfremt et barn, herunder adoptivbarn, ved lov undtages en forælders naturalisation.«

3. *Bilag 1* ophæves.

§ 2

I lov nr. 1496 af 23. december 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret), som ændret ved lov nr. 111 af 8. februar 2016 om ændring af lov om ændring af lov om dansk indfødsret (Omfattelse af børn som bipersoner ved afgivelse af erklæring i medfør af reglerne om dobbelt statsborgerskab) foretages følgende ændring:

1. I § 3, *stk. 4*, og § 4, *stk. 2*, indsættes efter 2. pkt.:

»Er barnet undergivet fælles forældremyndighed, skal den anden forældremyndighedsindehaver meddele samtykke til, at barnet erhverver indfødsret med den erklærende.«

§ 3

Loven træder i kraft den 1. januar 2017.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedindhold
 - 2.1. Krav om forældremyndighedsindehavers samtykke og vandel, når børn som bipersoner erhverver dansk indfødsret
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.1.1. Grundlovens § 44
 - 2.1.1.2. Erhvervelse af indfødsret ved afgivelse af erklæring
 - 2.1.1.2.1. Erklæringsbestemmelser i indfødsretsloven
 - 2.1.1.2.2. Erklæringsbestemmelser i lov om dobbelt statsborgerskab
 - 2.1.1.3. Erhvervelse af indfødsret ved naturalisation
 - 2.1.1.4. Børns erhvervelse af indfødsret som bipersoner i erklærings- og naturalisationssager
 - 2.1.1.4.1. Børns erhvervelse af indfødsret som bipersoner i erklæringssager
 - 2.1.1.4.2. Børns erhvervelse af indfødsret som bipersoner i naturalisationssager
 - 2.1.2. Krav om forældremyndighedsindehavers samtykke, når børn som bipersoner erhverver dansk indfødsret
 - 2.1.2.1. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets overvejelser
 - 2.1.2.2. Den foreslåede ordning
 - 2.1.3. Krav om vandel, når børn som bipersoner erhverver dansk indfødsret ved naturalisation
 - 2.1.3.1. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets overvejelser
 - 2.1.3.2. Den foreslåede ordning
 - 2.1.4. Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser
 - 2.2. Ophævelse af bilag 1 til indfødsretsloven
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets overvejelser
 - 2.2.3. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
5. Administrative konsekvenser for borgere
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer mv.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at lovfæste betingelserne for, i hvilke tilfælde et barn erhverver dansk indfødsret som biperson til en af sine forældre. Børn, der automatisk erhverver dansk indfødsret ved en forælders erhvervelse af dansk indfødsret ved erklæring eller naturalisation, betegnes i praksis som bipersoner.

Erhverver en person dansk indfødsret ved erklæring eller naturalisation, tilkommer indfødsretten også den pågældendes barn, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Det er en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift, under 18 år og bosat her i riget. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret.

Der stilles i praksis endvidere krav om, at den anden forældremyndighedsindehaver, hvis barnet er undergivet fælles forældremyndighed, meddeler samtykke til, at barnet erhverver dansk indfødsret. Denne praksis har baggrund i det grundlæggende princip efter forældreansvarsloven, hvorefter væsentlige beslutninger om barnets forhold kræver enighed mellem forældrene, jf. § 3 i forældreansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1820 af 23. december 2015 med senere ændringer.

Det foreslås med lovforslaget, at kravet om samtykke fra den anden forældremyndighedsindehaver for et barns erhvervelse af dansk indfødsret som biperson indsættes i indfødsretsloven.

Der stilles i sager om naturalisation desuden krav om, at en biperson ikke må have begået de former for kriminalitet, som udløser karenstid, eller som helt udelukker en ansøger om dansk indfødsret fra at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Kravet om vandel for bipersoner i naturalisationssager praktiseres på baggrund af en tilkendegivelse fra Folketingets Indfødsretsudvalg afgivet i 1997 i forbindelse med behandlingen af en række konkrete naturalisationssager.

I praksis vil et barn, der ikke opfylder vandelskravet, blive undtaget en forælders naturalisation ved, at det angives direkte i lovforslag om indfødsrets meddelelse, at barnet ikke skal være omfattet.

Det foreslås med lovforslaget, at der i indfødsretslovens § 6 indsættes et stk. 3, hvorefter det følger, at et barn, der undtages en forælders naturalisation i lovforslag om indfødsrets meddelelse, ikke erhverver dansk indfødsret.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Krav om forældremyndighedsindehavers samtykke og vandel, når børn som bipersoner erhverver dansk indfødsret

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Grundlovens § 44

Efter grundlovens § 44, stk. 1, kan ingen udlænding få dansk indfødsret uden ved lov (naturalisation). Bestemmelsen indebærer et delegationsforbud, og det kan således ikke overlades til administrative myndigheder eller domstolene at træffe afgørelse om tildeling af dansk indfødsret til udenlandske statsborgere og statsløse personer.

Grundlovens § 44, stk. 1, er ikke til hinder for, at der ved lov fastsættes bestemmelse om, at dansk indfødsret automatisk opnås, når visse faste kendsgerninger er til stede. Således er der f.eks. i den gældende indfødsretslov fastsat regler om, i hvilke tilfælde dansk indfødsret erhverves ved fødslen, jf. § 1, ved forældrenes efterfølgende indgåelse af ægteskab, jf. § 2, og ved adoption, jf. § 2 A.

Grundlovens § 44, stk. 1, anses heller ikke for at være til hinder for fastsættelse af bestemmelser om, at udlændinge kan erhverve dansk indfødsret ved at erklære, at nogle bestemte i loven fastsatte betingelser er opfyldt. Sådanne bestemmelser om erhvervelse af dansk indfødsret ved afgivelse af erklæring fremgår af henholdsvis indfødsretslovens §§ 3 og 4 samt §§ 3 og 4 i lov nr. 1496 af 23. december 2014 om

ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret) som senere ændret ved lov nr. 111 af 8. februar 2016 om ændring af lov om ændring af lov om dansk indfødsret (Omfattelse af børn som bipersoner ved afgivelse af erklæring i medfør af reglerne om dobbelt statsborgerskab) – herefter lov om dobbelt statsborgerskab. Der henvises til pkt. 2.1.1.2. nedenfor.

Myndighederne træffer således ikke afgørelse om tildeling af dansk indfødsret, men har blot til opgave at konstatere, at den pågældende opfylder de betingelser, som er fastsat i loven.

Såfremt betingelserne for at afgive erklæring ikke er til stede, kan dansk indfødsret kun tildeles ved, at den pågældende optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse (naturalisation). Der henvises til pkt. 2.1.1.3. nedenfor.

2.1.1.2. Erhvervelse af indfødsret ved afgivelse af erklæring

2.1.1.2.1. Erklæringsbestemmelser i indfødsretsloven

De gældende bestemmelser i indfødsretsloven om erhvervelse af dansk indfødsret ved afgivelse af erklæring fremgår af lovens §§ 3 og 4, hvorefter nordiske statsborgere og tidligere danske statsborgere under visse betingelser kan erhverve dansk indfødsret ved afgivelse af erklæring herom.

Efter indfødsretslovens § 3, stk. 1, erhverver den, der er statsborger i Finland, Island, Norge eller Sverige og opfylder betingelserne i bestemmelsens stk. 2 eller 3, dansk indfødsret ved at afgive skriftlig erklæring herom over for Statsforvaltningen, Rigsombudsmanden på Færøerne eller Rigsombudsmanden i Grønland.

Efter indfødsretslovens § 3, stk. 2, kan erklæring afgives af personer, der er fyldt 18 år, men endnu ikke 23 år, på erklæringstidspunktet har bopæl her i riget, har haft bopæl her i riget i sammenlagt mindst 10 år, heraf sammenlagt mindst 5 år inden for de sidste 6 år, er ustraffede og ikke er idømt foranstaltninger efter straffelovens kapitel 9 og ikke er sigtede for en straffelovsovertrædelse. I denne forbindelse sidestilles bopæl i et andet nordisk land med bopæl her i riget, dog kun i det omfang bopælstiden i det andet nordiske land ligger mindst 5 år forud for erklæringens afgivelse og før den erklærendes fyldte 16. år, jf. § 3, stk. 4.

Det følger endvidere af indfødsretslovens § 3, stk. 3, at erklæring kan afgives af personer, der har erhvervet statsborgerret i Finland, Island, Norge eller Sverige på anden måde end ved naturalisation, er fyldt 18 år, har haft bopæl her i riget i de sidste 7 år og ikke i løbet af denne tid er idømt frihedsstraf eller foranstaltning, der kan ligestilles med frihedsstraf.

Efter indfødsretslovens § 3, stk. 5, kan personer, som på grund af en sigtelse for en lovovertrædelse ikke kan erhverve dansk indfødsret ved erklæring, jf. § 3, stk. 2, afgive ny erklæring inden for 1 år efter, at der er truffet endelig afgørelse i sagen, selv om den pågældende forinden er fyldt 23 år, hvis den pågældende ikke findes skyldig i lovovertrædelsen.

Det følger af indfødsretslovens § 4, stk. 1, at har nogen, som ved fødslen har erhvervet dansk indfødsret, og som har boet her i riget indtil det fyldte 18. år, mistet indfødsretten, generhverver vedkommende, såfremt vedkommende har haft bopæl her i de sidste 2 år, indfødsretten ved at afgive skriftlig erklæring herom over for Statsforvaltningen, Rigsombudsmanden på Færøerne eller Rigsombudsmanden i Grønland. For så vidt angår kravet i § 4, stk. 1, om, at den erklærende skal have boet her i riget indtil det fyldte 18. år, ligestilles bopæl i et andet nordisk land indtil det fyldte 12. år med bopæl her i riget, jf. § 4, stk. 3.

Det følger endvidere af indfødsretslovens § 4, stk. 2, at den, der har mistet dansk indfødsret og derefter

vedblivende har været statsborger i et nordisk land, generhverver indfødsretten, når vedkommende efter at have taget bopæl her i riget over for Statsforvaltningen, Rigsombudsmanden på Færøerne eller Rigsombudsmanden i Grønland afgiver skriftlig erklæring herom.

Det følger af indfødsretslovens § 4 A, stk. 1, at erklæring om erhvervelse af dansk indfødsret i medfør af §§ 3 og 4 alene kan afgives af personer, som på tidspunktet for erklæringens afgivelse har lovligt ophold her i riget. En erklæring kan endvidere ikke afgives, hvis der verserer en sag mod den pågældende, hvor der af anklagemyndigheden er nedlagt påstand om udvisning, eller hvor anklagemyndigheden som vilkår for et tiltalefrafald har fastsat, at den pågældende udvises.

Det følger endvidere af indfødsretslovens § 4 A, stk. 2, at en erklæring afgivet efter §§ 3 eller 4 afvises af den myndighed, som erklæringen er fremsat over for, hvis myndigheden ikke finder, at betingelserne for at erhverve dansk indfødsret ved erklæring er opfyldt. Afvisning af en erklæring kan påklages til Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet.

2.1.1.2. Erklæringsbestemmelser i lov om dobbelt statsborgerskab

I lov om dobbelt statsborgerskab blev der i tilknytning til indførelsen af fuld adgang til dobbelt statsborgerskab etableret to tidsbegrænsede overgangsordninger, hvorefter visse tidligere danske statsborgere og visse personer, der er optaget på en lov om indfødsrets meddelelse med krav om løsning, kan erhverve dansk indfødsret ved at afgive en skriftlig erklæring herom over for Statsforvaltningen, jf. lovens §§ 3 og 4.

Det følger af § 3, stk. 1, i lov om dobbelt statsborgerskab, at tidligere danske statsborgere, der har fortabt deres danske indfødsret i medfør af den nu ophævede § 7 i lov om dansk indfødsret og opfylder betingelserne i § 3, stk. 2 og 3, i lov om dobbelt statsborgerskab, erhverver dansk indfødsret ved inden for 5 år fra lovens ikrafttræden over for Statsforvaltningen at afgive skriftlig erklæring herom.

I følge § 3, stk. 2, i lov om dobbelt statsborgerskab, kan erklæring efter stk. 1 afgives af tidligere danske statsborgere, der ikke er idømt en ubetinget frihedsstraf i perioden mellem fortabelsen af den danske indfødsret og afgivelse af erklæring.

For tidligere danske statsborgere over 22 år, der er født i udlandet, er det i tilfælde, hvor der ikke ved det fyldte 22. år er truffet afgørelse i medfør af § 8 i lov om dansk indfødsret, endvidere en betingelse, at de pågældende inden det fyldte 22. år har haft bopæl her i riget eller har haft ophold her i riget af sammenlagt mindst 1 års varighed, jf. § 3, stk. 3, i lov om dobbelt statsborgerskab.

Det følger endvidere af § 4 i lov om dobbelt statsborgerskab, at personer, der er optaget på lov nr. 1224 af 18. december 2012 om indfødsrets meddelelse eller senere love om indfødsrets meddelelse med krav om løsning fra statsborgerretlige forhold til fremmede stater, og som ikke er blevet løst, erhverver dansk indfødsret ved inden for 2 år fra lovens ikrafttræden over for Statsforvaltningen at afgive skriftlig erklæring herom.

2.1.1.3. Erhvervelse af indfødsret ved naturalisation

Det fremgår af indfødsretslovens § 6, stk. 1, at indfødsret kan erhverves ved naturalisation i henhold til grundloven.

Lovforslag om indfødsrets meddelelse fremsættes i praksis to gange årligt af udlændinge-, integrations- og boligministeren. Udformningen af lovforslagene sker på baggrund af retningslinjer fastlagt i en politisk aftale. Ved aftalen tilkendegiver et flertal i Folketinget, hvilke betingelser personer, der optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, skal opfylde.

I den forbindelse fastlægger partierne endvidere i vidt omfang, under hvilke betingelser sager skal forelægges for Folketingets Indfødsretsudvalg med henblik på udvalgets stillingtagen til, om der i den enkelte sag bør meddeles dispensation fra de almindelige naturalisationsbestemmelser, som ansøgeren ikke måtte opfylde. Hvis Indfødsretsudvalget meddeler dispensation, vil den pågældende blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Personer, der er optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, vil således enten opfylde betingelserne i den gældende politiske aftale eller være meddelt dispensation af Folketingets Indfødsretsudvalg.

De gældende retningslinjer for erhvervelse af dansk indfødsret ved naturalisation er fastlagt i aftale af 5. oktober 2015 om indfødsret, jf. cirkulæreskrivelse nr. 10873 af 13. oktober 2015 om naturalisation.

Betingelserne, som ansøgere om dansk indfødsret skal opfylde for at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, fremgår af cirkulæreskrivelsen. En af betingelserne er, at ansøgere skal opfylde et vandelskrav.

De gældende betingelser om vandel fremgår af cirkulæreskrivelsens §§ 19-21 samt bilag 2 til cirkulæreskrivelsen.

Det følger af cirkulæreskrivelsens § 19, stk. 2, at ansøgere, der er idømt en ubetinget frihedsstraf på mindst 60 dage for overtrædelse af straffelovens kapitel 12 og 13 (om bl.a. terrorisme), der er idømt udvisning for bestandig eller idømt ubetinget frihedsstraf i 1 ½ år eller derover, ikke kan optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Det følger endvidere af cirkulæreskrivelsens § 19, stk. 3, at ansøgere, der i øvrigt er straffet eller har modtaget en strafferetlig sanktion, ikke kan optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse før udløbet af en vis karenstid, jf. oversigten i cirkulæreskrivelsens bilag 2.

Af cirkulæreskrivelsens bilag 2 følger nedenstående karenstider for personer, der er straffet eller har modtaget en strafferetlig sanktion:

Bødestraf

- 1) Bøder på 3.000 kr. og derover (eller 20 dagbøder og derover for overtrædelse af straffeloven): 4 år og 6 måneder fra gerningstidspunktet.
- 2) Bøder for spiritus- eller promillekørsel - uanset bødestørrelsen: 4 år og 6 måneder fra gerningstidspunktet.
- 3) Bøder for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer - uanset bødestørrelsen: 6 år fra gerningstidspunktet.
- 4) Bøder for overtrædelse af straffelovens kapitel 12 og 13: 9 år fra gerningstidspunktet.

Frihedsstraffe og betingede domme

- 5) Ubetinget frihedsstraf op til 60 dage: 12 år fra straffens udståelse (prøveløsladelsestidspunktet), jf. dog pkt. 6.
- 6) Ubetinget frihedsstraf op til 60 dage for overtrædelse af straffelovens kapitel 12 og 13: 18 år fra straffens udståelse (prøveløsladelsestidspunktet).
- 7) Ubetinget frihedsstraf på 60 dage og op til 6 måneder: 15 år fra straffens udståelse (prøveløsladelsestidspunktet).

8) Ubetinget frihedsstraf på 6 måneder og op til 1 år: 18 år fra straffens udståelse (prøveløsladelsestidspunktet).

9) Ubetinget frihedsstraf på 1 år og op til 1½ år: 27 år fra straffens udståelse (prøveløsladelsestidspunktet).

10) Hvis en ubetinget frihedsstraf anses for udstået ved varetægtsfængslingen, regnes karenstiden, jf. pkt. 5-9, fra løsladelsen fra varetægtsfængsling.

11) En straf, som er delvist eftergivet ved benådning, er til hinder for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse i den periode, som den del af straffen, der skal udstås, isoleret betragtet ville give anledning til, jf. pkt. 5-9. En straf, som er helt eftergivet ved benådning: 4 år og 6 måneder efter udløbet af den prøvetid, der er fastsat som betingelse for eftergivelsen.

12) Betingede domme med vilkår om samfundstjeneste: 7 år og 6 måneder fra dommens afsigelse. Andre betingede domme: 6 år fra dommens afsigelse, dog altid indtil udløbet af den prøvetid, der er fastsat i dommen.

13) En delvis betinget dom er til hinder for optagelse på et lovforslag i den periode, som den ubetingede del af frihedsstraffen isoleret betragtet ville give anledning til, jf. pkt. 5-9.

Foranstaltninger efter straffelovens kapitel 9

14) Forvaring, jf. straffelovens § 70: 30 år fra foranstaltningens ophævelse.

15) Anbringelsesdomme: 12 år fra foranstaltningens ophævelse, dog mindst 15 år fra dommens afsigelse.

16) Behandlingsdomme: 9 år fra foranstaltningens ophævelse, dog mindst 12 år fra dommens afsigelse.

17) Domme til ambulantly behandling: 6 år fra foranstaltningens ophævelse, dog mindst 9 år fra dommens afsigelse.

18) Domme til ungdomssanktion, jf. straffelovens § 74 a: 6 år fra foranstaltningens ophør.

Andre sanktioner

19) Tiltalefrafald med vilkår, jf. retsplejelovens § 723: 4 år og 6 måneder fra tiltalefrafaldets meddelelse, dog kun 3 år ved vilkår om ungdomskontrakt.

20) Advarsler for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer: 3 år fra gerningstidspunktet.

21) Hvis ansøgeren har modtaget en udvisningsdom, der ikke er effektueret, regnes den forlangte opholdsperiode, jf. retningslinjernes kap. 3, fra det tidspunkt, hvor det idømte indrejseforbud ville udløbe, når det regnes fra dommens afsigelse.

Det følger af cirkulæreskrivelsens § 19, stk. 4, at hvis ansøgeren har været straffet (eller modtaget en strafferetlig sanktion) flere gange for lignende kriminalitet, forlænges karenstiden med 3 år for hver gang.

Kriminalitet anses for lignende, hvis det drejer sig om overtrædelser af bestemmelser i samme lov, dog for så vidt angår overtrædelser af straffeloven og færdselslovens bestemmelser i samme kapitel. Straffelovs-overtrædelser, hvori der indgår vold eller trusler om vold, anses dog altid for lignende. Kun sanktioner, der udløser karenstid, har gentagelsesvirkning.

Den samlede karenstid beregnes med udgangspunkt i den straf, der isoleret betragtet medfører den karenstid, der udløber senest.

Det fremgår af cirkulæreskrivelsens § 19, stk. 5, at en ansøger, der er sigtet for en lovovertrædelse, ikke kan optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Det følger af cirkulæreskrivelsens § 19, stk. 6, at hvor ganske særlige forhold taler herfor, forelægges det for Folketingets Indfødsretsudvalg, om der kan dispenseres fra betingelserne om karens. Forelæggelse vil ske, hvis ansøgeren er blevet straffet med en bøde i niveauet fra 3.000 kr. til og med 10.000 kr. for overtrædelse af anden lovgivning end straffeloven, færdselsloven, lov om euforiserende stoffer og våbenloven, og den pågældende bøde indebærer, at ansøgeren ikke kan optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Det følger af cirkulæreskrivelsens § 21, at hvis justitsministeren meddeler, at det af Politiets Efterretningstjeneste vurderes, at en ansøger kan være en fare for landets sikkerhed, forelægges sagen for Folketingets Indfødsretsudvalg med indstilling om udelukkelse af den pågældende fra optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse i en nærmere angiven periode.

2.1.1.4. Børns erhvervelse af indfødsret som bipersoner i erklærings- og naturalisationssager

Erhverver en person dansk indfødsret, tilkommer indfødsretten som udgangspunkt også den pågældendes børn, herunder adoptivbørn. Børn, der automatisk erhverver dansk indfødsret ved en forælders erhvervelse af dansk indfødsret ved erklæring eller naturalisation, betegnes i praksis som bipersoner.

2.1.1.4.1. Børns erhvervelse af indfødsret som bipersoner i erklæringsssager

Det følger af indfødsretslovens § 5, at erhverver en person indfødsret ved afgivelse af erklæring i medfør af §§ 3 og 4, tilkommer indfødsretten også den pågældendes barn, herunder adoptivbarn, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Det er en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift, under 18 år og bosat her i riget. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret.

Under samme betingelser tilkommer indfødsretten også den pågældendes barn efter § 4, stk. 2, i lov om dobbelt statsborgerskab, når en person, der er optaget på lov nr. 1224 af 18. december 2012 om indfødsrets meddelelse eller senere love om indfødsrets meddelelse med krav om løsning fra statsborgerretlige forhold til fremmede stater, erhverver indfødsret ved afgivelse af erklæring.

Det følger endvidere af § 3, stk. 4, i lov om dobbelt statsborgerskab, at erhverver en tidligere dansk statsborger indfødsret ved afgivelse af erklæring i medfør af § 3, stk. 1, tilkommer indfødsretten også den pågældendes barn, herunder adoptivbarn, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Det er en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift og under 18 år. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret.

Der stilles i sager om erhvervelse af dansk indfødsret som biperson ved erklæring endvidere i praksis krav om, at den anden forældremyndighedsindehaver, hvis barnet er undergivet fælles forældremyndighed, meddeler samtykke til, at barnet erhverver indfødsret sammen med den erklærende forælder. Denne praksis har baggrund i det grundlæggende princip efter forældreansvarsloven, hvorefter væsentlige beslutninger om barnets forhold kræver enighed mellem forældrene, jf. forældreansvarslovens § 3.

Hvilke beslutninger om barnets forhold, der må anses som ”væsentlige” efter § 3 i forældreansvarsloven er ikke nærmere defineret i loven. I forarbejderne til bestemmelsen anføres en række eksempler på beslutninger, der må anses som værende væsentlige i lovens forstand. Bl.a. nævnes spørgsmålet om barnets flytning til udlandet, herunder udrejse til Grønland og Færøerne, barnets religion og væsentlige

lægelige indgreb. Også andre forhold, der kan indebære overvejelser med længere tidsperspektiv for barnet, f.eks. valg af skoleretning, videreuddannelse mv., vil som udgangspunkt kræve enighed mellem forældrene.

Som følge af at dansk indfødsret medfører en række rettigheder og pligter, ligesom indfødsretten kan få betydning for barnets rettigheder og pligter i forhold til fremmede stater, anses beslutningen om et barns erhvervelse af dansk indfødsret som en væsentlig beslutning om barnets forhold omfattet af forældreansvarslovens § 3.

Et barn erhverver således - hvis barnet opfylder de ovenfor nævnte betingelser - automatisk dansk indfødsret som biperson til forælderen på det tidspunkt, hvor forælderen erhverver dansk indfødsret ved erklæring. Det vil sige på tidspunktet for erklæringens afgivelse.

2.1.1.4.2. Børns erhvervelse af indfødsret som bipersoner i naturalisationssager

Det fremgår af indfødsretslovens § 6, stk. 2, at reglerne i indfødsretslovens § 5 tilsvarende finder anvendelse, hvis den, der naturaliseres, har børn, herunder adoptivbørn.

Et barn erhverver således automatisk dansk indfødsret ved naturalisation som biperson, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Det er en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at forælderen har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift, under 18 år og bosat her i riget. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret.

Et barn erhverver dansk indfødsret ved naturalisation som biperson på det tidspunkt, hvor forælderen erhverver dansk indfødsret. Det vil sige på tidspunktet for ikrafttræden af den lov om indfødsrets meddelelse, som forælderen er omfattet af.

Betingelsen om, at et barn erhverver dansk indfødsret ved naturalisation som biperson, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at barnet ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret, anvendes sådan, at forælderen i forbindelse med ansøgningen kan tilkendegive, at et barn ikke skal være omfattet af naturalisationen.

I forbindelse med naturalisationen angives det direkte i lovteksten til lovforslag om indfødsrets meddelelse, hvis en ansøgers barn ikke skal være omfattet. I praksis sker det ved, at der efter forælderen navn på lovforslaget om indfødsrets meddelelse anføres, at det er uden virkning for ansøgerens barn.

Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til indfødsretslovens § 6, stk. 2, hvoraf det bl.a. fremgår, at undtagelsen i sådanne tilfælde ikke alene kan være et ønske fra den pågældende ansøgers side, men også kan skyldes, at det er konstateret, at barnet ikke opfylder betingelserne for naturalisation. Det fremgår endvidere, at Folketingets Indfødsretsudvalg har tilkendegivet, at et barn i sådanne tilfælde ikke kan naturaliseres som biperson til forældrene, jf. lovforslag nr. L 69 af 28. oktober 1998, jf. Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 1799.

I praksis stilles der krav om, at barnet ikke må have begået de former for kriminalitet, som udløser karenstid, eller som helt udelukker en ansøger om dansk indfødsret fra at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse. Der henvises til pkt. 2.1.1.3. ovenfor.

Kravet om vandel for bipersoner i naturalisationssager praktiseres på baggrund af en tilkendegivelse fra Folketingets Indfødsretsudvalg om, at bipersoner, der er sigtede eller straffet af betydning for naturalisationssagen, skal udtages fra lovforslag om indfødsrets meddelelse. Tilkendegivelsen er afgivet i 1997 i forbindelse med behandlingen af en række konkrete naturalisationssager.

Der stilles i praksis endvidere krav om, at den anden forældremyndighedsindehaver, hvis barnet er undergivet fælles forældremyndighed, meddeler samtykke til, at barnet erhverver dansk indfødsret. Denne praksis har baggrund i det grundlæggende princip efter forældreansvarsloven, hvorefter væsentlige beslutninger om barnets forhold kræver enighed mellem forældrene, jf. forældreansvarslovens § 3. Der henvises til pkt. 2.1.1.4.1. ovenfor.

2.1.2. Krav om forældremyndighedsindehavers samtykke, når børn som bipersoner erhverver dansk indfødsret

2.1.2.1. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets overvejelser

Som beskrevet under pkt. 2.1.1.4.1. og 2.1.1.4.2. ovenfor stilles der ved erhvervelse af dansk indfødsret som biperson i praksis krav om, at den anden forældremyndighedsindehaver, hvis barnet er undergivet fælles forældremyndighed, meddeler samtykke til, at barnet erhverver dansk indfødsret. Denne praksis har baggrund i det grundlæggende princip efter forældreansvarsloven, hvorefter væsentlige beslutninger om barnets forhold kræver enighed mellem forældrene, jf. forældreansvarslovens § 3.

Kravet om samtykke stilles ud fra den betragtning, at erhvervelse af dansk indfødsret er en væsentlig beslutning om barnets forhold efter forældreansvarslovens § 3. Dansk indfødsret medfører en række rettigheder og pligter, ligesom indfødsretten kan få betydning for barnets rettigheder og pligter i forhold til fremmede stater.

Ud fra retssikkerhedsmæssige overvejelser må det anses for hensigtsmæssigt, at de betingelser, et barn skal opfylde for at erhverve dansk indfødsret som biperson til en forælder, fremgår af indfødsretsloven.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet er på den baggrund af den opfattelse, at det bør fremgå af indfødsretsloven, at der stilles krav om, at den anden forældremyndighedsindehaver, hvis barnet er undergivet fælles forældremyndighed, meddeler samtykke til, at barnet erhverver dansk indfødsret som biperson.

2.1.2.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 1, og § 2, at kravet om samtykke fra den anden forældremyndighedsindehaver for en bipersons erhvervelse af dansk indfødsret indsættes i indfødsretsloven, således at det lovfæstes, hvilke betingelser et barn skal opfylde for at erhverve dansk indfødsret som biperson.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og § 2 og bemærkningerne hertil.

2.1.3. Krav om vandel, når børn som bipersoner erhverver dansk indfødsret ved naturalisation

2.1.3.1. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets overvejelser

Som beskrevet under pkt. 2.1.1.4.2. ovenfor stilles der i sager om naturalisation i praksis krav om, at en biperson ikke må have begået de former for kriminalitet, som udløser karenstid, eller som helt udelukker en ansøger om dansk indfødsret fra at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Kravet om vandel for bipersoner i naturalisationssager praktiseres på baggrund af en tilkendegivelse fra Folketingets Indfødsretsudvalg om, at bipersoner, der er sigtede eller straffet af betydning for naturalisationssagen, skal udtages fra lovforslag om indfødsrets meddelelse. Tilkendegivelsen er afgivet i 1997 i forbindelse med behandlingen af en række konkrete naturalisationssager.

I praksis vil et barn, der ikke opfylder vandelskravet, blive undtaget en forælders naturalisation ved, at det angives direkte i lovforslag om indfødsrets meddelelse, at barnet ikke skal være omfattet.

Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til lovforslag nr. L 69 af 28. oktober 1998, jf. Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 1799, hvoraf det bl.a. fremgår, at det i forbindelse med naturalisation angives direkte i lovtæksten til loven om indfødsrets meddelelse, hvis ansøgerens barn ikke skal være omfattet. Det fremgår endvidere, at undtagelsen i sådanne tilfælde ikke alene kan være et ønske fra den pågældende ansøgers side, men kan også skyldes, at det konstateres, at barnet ikke opfylder betingelserne for naturalisation.

Ud fra retssikkerhedsmæssige overvejelser må det anses for hensigtsmæssigt, at det lovfæstes, at børn ved lov kan undtages en forælders naturalisation, og således ikke erhverver dansk indfødsret, uanset at de i § 6, stk. 2, jf. § 5, 2. til sidste pkt., angivne forudsætninger for at erhverve dansk indfødsret som biperson til en forælder i øvrigt måtte være opfyldt.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet er på den baggrund af den opfattelse, at det bør fremgå af indfødsretsloven, at et barn, der ved lov undtages en forælders naturalisation, ikke erhverver dansk indfødsret som biperson i forbindelse med en forælders naturalisation.

2.1.3.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 2, at der i indfødsretslovens § 6 indsættes et stk. 3, hvoraf det følger, at et barn, der undtages en forælders naturalisation i lovforslag om indfødsrets meddelelse, ikke erhverver dansk indfødsret. Bestemmelsen foreslås indsat for at lovfæste, at et barn ud over de tilfælde, der fremgår af indfødsretslovens § 6, stk. 2, jf. § 5, i visse situationer ikke automatisk erhverver dansk indfødsret som biperson i forbindelse med en forælders naturalisation.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

2.1.4. Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser

Det vurderes, at lovforslaget er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den europæiske konvention af 6. november 1997 om statsborgerret.

2.2. Ophævelse af bilag 1 til indfødsretsloven

2.2.1. Gældende ret

Indfødsretslovens bilag 1 indeholder blanketten ”Lægeerklæring til brug ved statsforvaltningens behandling af erklæringer om dansk indfødsret”.

Bilag 1 til indfødsretsloven blev indsat ved lov nr. 730 af 25. juni 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Dansk indfødsret til unge født og opvokset i Danmark m.v.), hvorefter unge udlændinge, der er født og opvokset i Danmark, i medfør af indfødsretslovens § 3 A kunne erhverve dansk indfødsret ved over for Statsforvaltningen at afgive erklæring herom.

Bestemmelsen i indfødsretslovens § 3 A blev ophævet ved lov nr. 110 af 8. februar 2016 om ændring af lov om dansk indfødsret (Ophævelse af erklæringsadgangen for unge født og opvokset i Danmark) med virkning fra den 1. marts 2016. Bilag 1 har derfor ikke længere nogen betydning.

2.2.2. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets overvejelser

Som beskrevet under pkt. 2.2.1. ovenfor blev bilag 1 til indfødsretsloven indsat i forbindelse med oprettelsen af den nu ophævede erklæringsadgang efter indfødsretslovens § 3 A for unge udlændinge, der er født og opvokset i Danmark.

Efter denne bestemmelse blev der blandt andet stillet krav om, at den unge udlænding havde aflagt

folkeskolens afsluttende prøver i 9. eller 10. klasse med et samlet karaktergennemsnit på mindst 02 eller var fyldt 18 år, jf. § 3 A, stk. 2, nr. 1. Det fulgte dog af § 3 A, stk. 3, at personer, der var fyldt 15 år, og som ved lægeerklæring, jf. bilag 1, dokumenterede at have en langvarig nedsættelse af funktionsevnen, som påvirker eller påvirkede evnen til eller muligheden for at gennemføre ét eller flere af folkeskolens afsluttende prøvafag i 9. eller 10. klasse, kunne erhverve indfødsret ved at afgive erklæring over for Statsforvaltningen.

Der var efter bestemmelsen i § 3 A, stk. 3, blankettvang. Dokumentation for, at den pågældende havde en langvarig nedsættelse af funktionsevnen, som påvirkede evnen til eller muligheden for at gennemføre et eller flere af folkeskolens afsluttende prøvafag i 9. eller 10. klasse, kunne således alene foreligge i form af den særlige lægeerklæring til brug ved Statsforvaltningens behandling af erklæringer om dansk indfødsret, som er optrykt som bilag 1 til indfødsretsloven.

Bilag 1 til indfødsretsloven er ved en fejl ikke blevet ophævet i forbindelse med ophævelsen af erklæringsadgangen i indfødsretslovens § 3 A.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 3, at bilag 1 til indfødsretsloven ophæves, idet bilag 1 ikke længere har nogen betydning.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgere.

Med lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, og § 2 stilles borgere retssikkerhedsmæssigt bedre end tidligere, idet borgernes retsstilling lovfæstes i forhold til kravet om, at den anden forældremyndighedsindehaver, hvis barnet er undergivet fælles forældremyndighed, meddeler samtykke til, at barnet erhverver dansk indfødsret samt, at et barn, der undtages en forælders naturalisation i lovforslag om indfødsrets meddelelse, ikke erhverver dansk indfødsret.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 22. august 2016 til den 19. september 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikernes Centralorganisation, Amnesty International, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Katolske Kirke i Danmark, Det Centrale Handicapråd, DIGNITY – Dansk Institut mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Finansrådet, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes Landsstyre, HK/Danmark, Indvandrerådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Kirkernes Integrationstjeneste, Kommunernes Landsforening, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Landsforeningen Adoption og Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Lærernes Centralorganisation, Mellempfolkeligt Samvirke, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), Politiforbundet i Danmark, Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Red Barnet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigspolitiet, Rotary Denmark, Røde Kors Asylafdeling, Røde Kors Landskontoret, Rådet for Etniske Minoriteter, Samarbejdsgruppen om Børnekonventionen, samtlige byretter, SOS mod Racisme, Statsforvaltningen, Sydslesvigsk Forening, Sydslesvigudvalget, Uddannelsesforbundet, Styrelsen for Videregående Uddannelser, UNHCR, Ægteskab uden Grænser og 3F.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgere	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ved erhvervelse af dansk indfødsret som biperson stilles der i praksis krav om, at den anden forældremyndighedsindehaver, hvis barnet er undergivet fælles forældremyndighed, meddeler samtykke til, at barnet

erhverver dansk indfødsret. Denne praksis har baggrund i det grundlæggende princip efter forældreansvarsloven, hvorefter væsentlige beslutninger om barnets forhold kræver enighed mellem forældrene, jf. forældreansvarslovens § 3.

Med den forslåede ændring af indfødsretslovens § 5 vil kravet om den anden forældremyndighedsindehaveres samtykke for en bipersons erhvervelse af dansk indfødsret fremgå direkte af indfødsretsloven.

Formålet med den forslåede ændring er at lovfæste, hvilke betingelser et barn skal opfylde for at erhverve dansk indfødsret som biperson. Der er ikke herved tilsigtet nogen ændring af retstilstanden.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter indfødsretslovens § 6, stk. 2, finder reglerne i indfødsretslovens § 5 tilsvarende anvendelse, hvis den, der naturaliseres, har børn, herunder adoptivbørn.

Et barn erhverver således automatisk dansk indfødsret ved naturalisation som biperson, medmindre det angives direkte i lovteksten til lovforslag om indfødsrets meddelelse, at barnet ikke er omfattet af erhvervelsen af dansk indfødsret.

I praksis stilles der krav om, at barnet ikke må have begået de former for kriminalitet, som udløser karenstid, eller som helt udelukker en ansøger om dansk indfødsret fra at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Kravet om vandel for bipersoner i naturalisationssager praktiseres på baggrund af en tilkendegivelse fra Folketingets Indfødsretsudvalg om, at bipersoner, der er sigtede eller straffet af betydning for naturalisationssagen, skal udtages fra lovforslag om indfødsrets meddelelse. Tilkendegivelsen er afgivet i 1997 i forbindelse med behandlingen af en række konkrete naturalisationssager.

I praksis vil et barn, der ikke opfylder vandelskravet, blive undtaget en forælders naturalisation ved, at det angives direkte i lovforslag om indfødsrets meddelelse, at barnet ikke skal være omfattet.

Med den forslåede ændring indsættes der i indfødsretslovens § 6 et stk. 3, hvoraf det følger, at et barn, der undtages en forælders naturalisation i lovforslag om indfødsrets meddelelse, ikke erhverver dansk indfødsret.

Forslaget har til formål at lovfæste gældende praksis, hvorefter et barn ud over de tilfælde, der fremgår af indfødsretslovens § 6, stk. 2, jf. § 5, i visse situationer ikke automatisk erhverver dansk indfødsret som biperson i forbindelse med en forælders naturalisation, uanset at de i § 6, stk. 2, jf. § 5, 2. til sidste pkt., angivne forudsætninger for at erhverve dansk indfødsret som biperson til en forælder er opfyldt.

Bestemmelsen forudsættes anvendt i tilfælde, hvor et barn ikke opfylder det gældende vandelskrav som fastsat i cirkulæreskrivelse om naturalisation for ansøgere om dansk indfødsret, dvs. har begået kriminalitet, som udløser karenstid, eller kriminalitet, som helt ville udelukke en ansøger om dansk indfødsret fra at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Bestemmelsen forudsættes herunder anvendt i tilfælde, hvor justitsministeren i medfør af proceduren beskrevet i cirkulæreskrivelse om naturalisation om personer, der af Politiets Efterretningstjeneste vurderes at kunne være en fare for landets sikkerhed, meddeler, at Politiets Efterretningstjeneste vurderer, at et barn kan være en fare for landets sikkerhed. Sagen vil i et sådant tilfælde blive forelagt for Folketingets Indfødsretsudvalg med indstilling om udelukkelse af det pågældende barn fra optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse i en nærmere angiven periode.

Bestemmelsen forudsættes endvidere anvendt i tilfælde, hvor et barn på tidspunktet for forælderens optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelse er sigtet for en lovovertrædelse. Et barn vil således ikke erhverve dansk indfødsret som biperson ved en forælders naturalisation, hvis barnet på tidspunktet for forælderens optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelse er sigtet for en lovovertrædelse.

Med indførelsen af bestemmelsen i indfødsretslovens § 6, stk. 3, kommer det til at fremgå, at i tilfælde, hvor ansøgeren udtrykkeligt i forbindelse med ansøgningen har angivet, at et barn ikke skal omfattes af erhvervelsen af indfødsret, jf. § 6, stk. 2, jf. § 5, 1. pkt., angives det direkte i lovteksten til lovforslag om indfødsrets meddelelse, at barnet ikke er omfattet af erhvervelsen af dansk indfødsret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Bilag 1 til indfødsretsloven blev indsat i forbindelse med oprettelsen af den nu ophævede erklæringsadgang efter indfødsretslovens § 3 A for unge udlændinge, der er født og opvokset i Danmark.

Den foreslåede ophævelse af bilag 1 til indfødsretsloven er en konsekvens af, at erklæringsadgangen efter indfødsretslovens § 3 A for unge udlændinge, der er født og opvokset i Danmark, blev ophævet ved lov nr. 110 af 8. februar 2016.

Det bemærkes, at bilag 1 ikke har betydning i forhold til de gældende bestemmelser i indfødsretsloven.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Efter gældende ret stilles der ved erhvervelse af dansk indfødsret som biperson i praksis krav om, at den anden forældremyndighedsindehaver, hvis barnet er undergivet fælles forældremyndighed, meddeler samtykke til, at barnet erhverver dansk indfødsret. Denne praksis har baggrund i det grundlæggende princip efter forældreansvarsloven, hvorefter væsentlige beslutninger om barnets forhold kræver enighed mellem forældrene, jf. forældreansvarslovens § 3.

Med den foreslåede ændring af §§ 3 og 4 i lov nr. 1496 af 23. december 2014, som senere ændret ved lov nr. 111 af 8. februar 2016 (lov om dobbelt statsborgerskab), vil kravet om den anden forældremyndighedsindehaveres samtykke for en bipersons erhvervelse af dansk indfødsret fremgå direkte af §§ 3 og 4 i lov om dobbelt statsborgerskab.

Formålet med den foreslåede ændring er at lovfæste, hvilke betingelser et barn skal opfylde for at erhverve dansk indfødsret som biperson. Der er ikke herved tilsigtet nogen ændring af retstilstanden.

Den foreslåede ændring af §§ 3 og 4 i lov om dobbelt statsborgerskab følger i øvrigt den foreslåede ændring af indfødsretslovens § 5.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 1. og til pkt. 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Bestemmelsen fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden. Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2017. Lovændringen får virkning fra og med ikrafttrædelsesdatoen.

Loven finder anvendelse på erklæringer, der er afgivet over for Statsforvaltningen efter lovens ikrafttræden. Det bemærkes, at der i forhold til lovens § 1, nr. 1 og 2, og § 2, er tale om en lovfæstning, hvorfor

der i praksis allerede gælder et krav om samtykke fra den anden forældremyndighedsindehaver, hvis barnet er undergivet fælles forældremyndighed.

Loven finder anvendelse for behandlingen af alle ansøgninger om naturalisation uanset tidspunktet for ansøgningens indgivelse.

Til § 4

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighedsområde.

Den foreslåede bestemmelse i § 4 indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning helt eller delvist kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004, som ændret bl.a. ved lov nr. 730 af 25. juni 2014 og senest ved lov nr. 110 af 8. februar 2016, foretages følgende ændringer:

§ 5. Erhverver en person indfødsret ved afgivelse af erklæring i medfør af §§ 3 eller 4, tilkommer indfødsretten også den pågældendes barn, herunder adoptivbarn, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Det er en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift, under 18 år og bosat her i riget. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret.

1. I § 5 indsættes efter 2. pkt.:

»Er barnet undergivet fælles forældremyndighed, skal den anden forældremyndighedsindehaver meddele samtykke til, at barnet erhverver indfødsret med den erklærende.«

§ 6. ...

Stk. 2. ...

2. I § 6 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Bestemmelsen i stk. 2 finder ikke anvendelse, såfremt et barn, herunder adoptivbarn, ved lov undtages en forælders naturalisation.«

3. *Bilag 1* ophæves.

§ 2

I lov nr. 1496 af 23. december 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret), som ændret ved lov nr. 111 af 8. februar 2016 om ændring af lov om ændring af lov om dansk indfødsret (Omfattelse af børn som bipersoner ved afgivelse af erklæring i medfør af reglerne om dobbelt statsborgerskab) foretages følgende ændringer:

§ 3. ...

Stk. 2-3. ...

Stk. 4. Erhverver en tidligere dansk statsborger indfødsret ved afgivelse af erklæring i medfør af stk. 1, tilkommer indfødsretten også den pågældendes barn, herunder adoptivbarn, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være

omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Det er en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift og under 18 år. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret.

§ 4. ...

Stk. 2. Erhverver en person indfødsret ved afgivelse af erklæring i medfør af stk. 1, tilkommer indfødsretten også den pågældendes barn, herunder adoptivbarn, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Det er en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift, under 18 år og bosat her i riget. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret.

1. I § 3, *stk. 4* indsættes efter 2. pkt.:

»Er barnet undergivet fælles forældremyndighed, skal den anden forældremyndighedsindehaver meddele samtykke til, at barnet erhverver indfødsret med den erklærende.«

2. I § 4, *stk. 2* indsættes efter 2. pkt.:

»Er barnet undergivet fælles forældremyndighed, skal den anden forældremyndighedsindehaver meddele samtykke til, at barnet erhverver indfødsret med den erklærende.«

§ 3

Loven træder i kraft den 1. januar 2017.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.